

UNIVERSITY OF RZESZOW

Міжнародна науково-практична конференція

ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

14-15 листопада 2014 року
Дніпропетровськ

Також діє 13 заводів продоварів, 3 пивоварних заводи, 63 підприємства, що переробляють зерно та виробляють крупи. Широкого розвитку набули борошномельне та круп'яне виробництво (Вінниця, Вапнярка), кондитерське (Вінниця, Тростянець), олійно-жирове (Вінниця), пивоварне (Вінниця, Тирів). Молочна промисловість присутня практично у кожному адміністративному районі. М'ясна представлена Вінницьким, Тростянецьким, м'ясокомбінатами, а також ітахокомбінатами у Барі, Козятині [2; 4].

В області набула розвитку галузь будівельних матеріалів, яка працює в основному на місцевій сировині. Це Гніваньський, Губніківський гранітні кар'єри, Глуховецький каоліновий комбінат, Турбівський каоліновий завод. Діють понад 40 цегельних заводів, заводи залізобетонних конструкцій у Вінниці, Ладизині [4].

Отже, в результаті проведеного дослідження нами здійснено статистичний аналіз та досліджено динаміку змін у структурі Вінницького регіону за останні п'ять років в цілому по області. Виділені основні чинники та стан використання земель Вінницької області що впливають та регулюють здійснення ефективного державного управління, використання та охорону земель.

Список літератури:

1. В'юн В.Г. Рациональное природокористування в сільському господарстві: еколого-економічна альтернатива / В.Г. В'юн. - М.: Ліра, 1992. - 98 с.
2. Управління Держземкадастра у Вінницькій області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.vinoblzem.gov.ua/>.
3. Підлішня М.П. «Підвищення еколого-економічного, ефективного використання земель», Вісник Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія «Економічні науки» 2010, № 6 - С. 157-159.
4. Паспорти Вінницької області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.vinrada.gov.ua/pasport_oblasti.htm.

Соколенко Л.Ф.

*старший викладач кафедри фінансів
Сумського національного аграрного університету
м. Суми, Україна*

ДОСЛІДЖЕННЯ КЛЮЧОВИХ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІЇ

Однією з головних складових процесу управління екологічною безпекою регіону є ідентифікація ключових факторів впливу на її рівень та управління ними.

Прямий вплив екологічного фактора проявляється на кількісних та якісних характеристиках економічного розвитку регіону, таких, наприклад, як стан здоров'я населення.

Непрямий вплив – через взаємозв'язок стану навколишнього середовища з іншими факторами, що визначають характер формування та використання

фінансових можливостей регіону. Особливо гостро дія екологічного фактору відчутна в регіонах, де розміщені підприємства зі шкідливими виробництвами (хімічні, гумовотехнічні, нафтопереробні та ін.). Навіть використання очисних споруд не вирішує повністю завдання забезпечення екологічної безпеки як працівників таких підприємств, так і населення даного регіону.

Зважаючи на суттєвий вплив екологічного фактора на рівень економічного потенціалу регіону в цілому та окремих економічних суб'єктів, що функціонують на його території, важливого значення набуває аналіз факторів впливу та головних показників, що слугують їх кількісним виміром.

Дослідження екологічного фактору як одного з ключових факторів зовнішнього середовища, що впливає на економічну діяльність регіону, потребує визначення ролі та значення факторів екологічного характеру у формуванні та підвищенні рівня потенціалу регіону.

З метою розмежування факторів у процесі управління регіоном та подальшого урахування і оцінки їх впливу на динаміку зміни економічних показників регіону, на нашу думку, доцільним є поділ факторів на фактори економічного характеру та фактори екологічного характеру. Під факторами економічного характеру як правило розуміють показники фінансової, інвестиційної діяльності регіону, що в цілому виражаються на значення його економічного потенціалу.

Під факторами екологічного характеру розуміємо характеристики регіонального розвитку, що проявляються у впливі на довкілля, та характеристики зовнішнього середовища, зумовлені екологічними трансформаціями, що впливають на зміну потенціалу регіону опосередковано через взаємодію з факторами економічного характеру.

Цією сукупністю факторів впливу на рівень екологічної безпеки регіону можна класифікувати за наступними ознаками:

- по відношенню до регіону:
  - зовнішні: зміни клімату, обсяг природних ресурсів, інтереси зовнішніх, тенденції світової фінансової системи, відсоткові ставки на світовому ринку, посилення глобалізаційних процесів та конкуренції між державами у фінансовій сфері, інвестиційної, недосконалість бюджетної системи, міжбюджетного вирівнювання, політики, державний;
  - внутрішні: інвестиції в основний капітал на охорону навколишнього природного середовища, екологічні характеристики виробленої продукції (екологічне маркування), екологічні інновації, екологічна експертиза, екологічний контроль та аудит, недоотримання екологічних податків регіональним бюджетом, нецільове використання екологічних зборів, прозорість в інвестиційній політиці.
- за можливістю управління факторами:
  - керувані – фактори, на які органи місцевого самоуправління можуть здійснювати вплив – нівелювати їх дії, використовуючи свою конкурентну перевагу тощо (прозорість та відкритість інформації про екологічні показники та екологічну ефективність діяльності в регіоні, ресурсозберігаючі заходи, тощо).

- некеровані – фактори, на які підприємство не може впливати, а лише враховувати їх вплив в процесі прийняття рішень (ризики, зумовлені змінами клімату, залежність від природні ресурси, тощо);

- за характером прояву у часі:

- фактори поточного впливу – фактори, вплив яких є відчутним у короткостроковому періоді, причому, цей вплив може бути оцінений на економічному горизонті управління безпекою;

- фактори відтермінованої дії – фактори, вплив яких спостерігається не відразу, а через певний проміжок часу – за межами економічного горизонту управління безпекою, і які можуть бути оцінені лише з певною часткою ймовірності (зміни екологічних стандартів, регулятивних меж екологічної політики, зміни у принципах роботи фінансового сектора тощо);

Необхідність дотримання принципів сталого розвитку формує передумови до трансформації основних напрямів економічної діяльності в регіоні з метою врахування впливу екологічного фактору.